

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تجزیه و تحلیل لایحه بودجه دولت برای سال ۱۳۹۵

واحد تحقیقات اقتصادی بانک فاورمیانه

بهمن ۱۳۹۴

کلیاتی در زمینه بودجه دولت

مقدمات

دولت برای اجرای مأموریت‌هایی که به آن محول شده است باید:

- (1) منابع لازم را از اقتصاد به شیوه‌ای مناسب و به مقدار کافی جمع‌آوری نماید.
- (2) سپس این منابع را به طور مسئولانه، کارا و اثربخش به اولویت‌های عمومی تخصیص دهد.

اهداف تهیه و ارائه بودجه

- ✓ تعیین اولویت‌ها
- ✓ تخصیص منابع به اولویت‌های تعیین شده
- ✓ ایجاد کارآیی

کارکردهای بودجه

- توزیع اعتبارات
- برنامه‌ریزی کوتاه مدت
- مدیریت مالی دولت و شرکت‌های دولتی
- شاخص توانایی دولت در تجهیز و تخصیص منابع برای اجرای مأموریت‌ها
- اعمال جهت‌گیری‌های ملی و منطقه‌ای

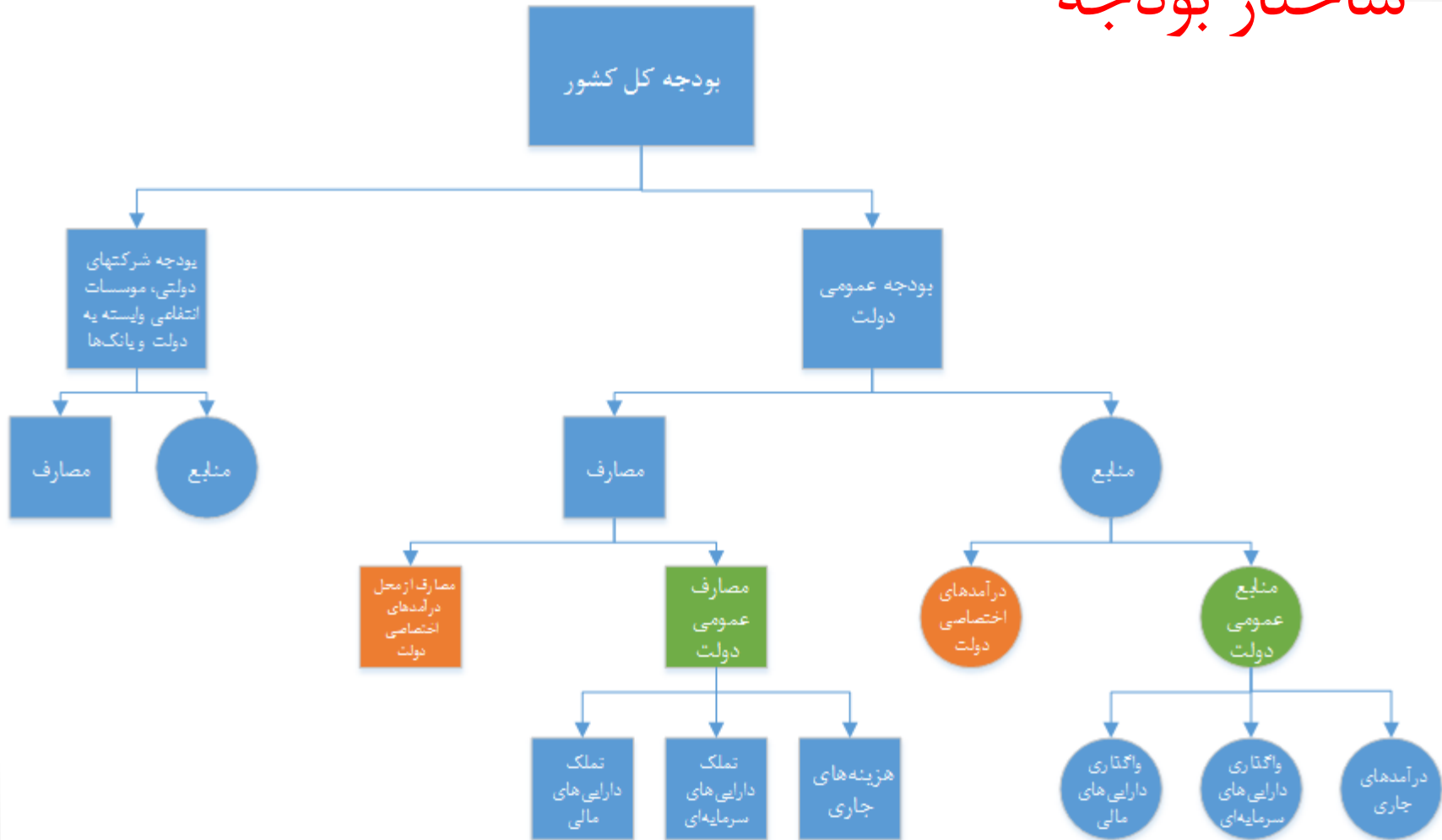
کلیاتی در زمینه بودجه دولت

کارکردهای بودجه

- فارغ از مسائل اجرایی و عملیاتی، بودجه به عنوان طرح عملکرد مالی دولت به عاملان اقتصادی، سیاسیون، مردم و ... **علامت** می‌دهد که دولت از لحاظ اقتصادی و مالی برای سال آینده چه برنامه‌ای دارد و چگونه جهت‌گیری خواهد کرد.
- مهمترین کارکرد بودجه، استفاده از آن به عنوان **سند سیاست‌گذاری** است.
- ارقام بودجه همچنین می‌تواند بیانگر محدودیت‌های دولت در ارائه خدمات یا سیاست‌گذاری اقتصادی باشد. به عنوان مثال، سرانه منابع عمومی دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حدود ۳.۴ میلیون تومان به ازای هر ایرانی است. به عبارتی توانایی دولت برای خدمات دهی در زمینه‌های مختلف از جمله آموزش، بهداشت و درمان، امنیت و دفاع، رفاه و یارانه، راه و جاده، تأمین و مدیریت منابع آب، امور قضایی، تربیت بدنی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، محیط زیست و ... مجموعاً ۳.۴ میلیون تومان برای هر ایرانی است.

کلیاتی در زمینه بودجه دولت

ساختار بودجه

درآمدهای اختصاصی دولت: منابعی هستند که قانون محل مصرف آنها را تعیین می‌کند و معمولاً این محل مصرف همان دستگاه ایجادکننده درآمد است. از این بابت، دست دولت برای تصمیم‌گیری در مورد محل مصرف آنها بسته است. (مانند بیمارستان‌ها یا دانشگاه‌ها)

کلیاتی در زمینه بودجه دولت

نکته

- اگرچه بودجه کل کشور از لحاظ ساختاری به **بودجه عمومی و بودجه شرکت ها** تقسیم می‌شود، اما نباید این دو بخش را هم سنخ تلقی کرد چراکه بودجه شرکت‌های دولتی در واقع برآمده از گردش مالی تعدادی شرکت است. این شرکت ها ممکن است سودده یا زیان ده باشند. بدیهی است که این رقم از جنس بخش بودجه عمومی دولت که در واقع مبالغ تخصیص یافته به اداره امور جاری و عمرانی سازمان‌های مختلف دولتی است، **نیست**.
- به همین دلیل اگرچه بودجه شرکت‌های دولتی، بخش بزرگ بودجه را تشکیل می‌دهند، اما در عمل تصویب بودجه آنها چندان معنادار نیست و برحسب تغییرات قیمت محصولات، حجم تولید و هزینه‌های آنها در طول سال تغییر می‌کند.
- هرچند بودجه شرکت‌های دولتی هر ساله به همراه بودجه عمومی به قوه مقننه تقدیم می‌شود، اما این کار در عمل بیشتر جنبه اطلاعی داشته و نمایندگان نیز بودجه اغلب شرکت‌ها را بررسی **نمی‌کنند**.
- سهم عمده ای از مصارف بودجه شرکت های دولتی، بانکها و موسسات انتفاعی وابسته دولت، از منابع **داخلی** آنها تامین می‌شود که با پیشنهاد هیئت مدیره در مجامع عمومی یا شوراهای عالی مربوط تصویب می‌شود و جهت درج در لایحه بودجه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارسال می‌گردد. در واقع یکی از ابهامات کنونی بودجه ریزی در کشور، نامعلوم بودن نقش قانونگذار در رسیدگی به بودجه شرکت‌های دولتی و بانکهاست.

کلیاتی در زمینه بودجه دولت

ساختار بودجه عمومی دولت

دریافت‌ها (منابع)	پرداخت‌ها (مصارف)
- مالیات‌ها - عایدات نفتی - سایر درآمدها - * [ ]	- هزینه‌های مصرفی - هزینه‌های سرمایه‌گذاری - بازپرداخت تعهدات و دیون
جمع دریافت‌ها	جمع پرداخت‌ها

- اگرچه سند بودجه کشور معمولاً به **طور شکلی** متوازن و بدون کسری بسته می‌شود، اما در عمل به دلیل بیش برآوردها و عدم تحقق بخشی از منابع درآمدی و همچنین کم برآورد مصارف، همواره با کسری مواجه می‌شود.
- بودجه ریزی در ایران به شیوه‌ای معکوس از لحاظ منطق بودجه ریزی صورت می‌گیرد. به این معنی که معمولاً با تخلف از اصل مهم **تقدم منابع بر مصارف** در بودجه ریزی، این مصارف بودجه است که در تنظیم بودجه بر منابع آن مقدم می‌شود که در نتیجه همواره **کسری بودجه مزمن** گریبانگیر دولت و اقتصاد بوده و خواهد بود.
- با وجود کسری مزمن بودجه در لوایح و قوانین بودجه، این کسری در هنگام تنظیم لایحه بودجه به شیوه‌هایی **پوشش** داده می‌شود و پس از تصویب و تبدیل آن به قانون در زمان اجرا نیز به شیوه‌هایی دیگر پوشش داده می‌شود.

کلیاتی در زمینه بودجه دولت

بستن بودجه متوازن در هنگام تنظیم لایحه

- بیش برآورد برخی درآمدهایی که امکان وصول نخواهد داشت و یا پیرنگ کردن مستقیم و غیرمستقیم مصرف سرمایه‌های طبیعی، از جمله روش‌های عمومی پوشش کسری بودجه در هنگام تنظیم لایحه به شمار می‌روند. برخی از مصادیق این روش متوازن سازی بودجه عبارتند از:
  - مالیاتی که به احتمال زیاد تمام آن وصول نخواهد شد (بیش برآورد)
  - واگذاری‌هایی که با توجه به عملکرد گذشته، احتمال تحقق آنها کم است (بیش برآورد)
  - نفتی که ممکن است در قیمت‌های در نظر گرفته شده محقق نشود (تأمین کسری به شیوه ریسکی)
  - برداشت از صندوق توسعه ملی یا کاهش سهم آن (تأمین کسری به شیوه واقعی)
- روش آخر اگرچه مطمئن‌تر و یا کمتر بیش برآوردی است اما آثار زیانبار اقتصادی از جمله عدم کاهش وابستگی اقتصاد کشور به درآمدهای نفتی دارد. یک روش پیشنهاد شده برای جلوگیری از این عارضه این است که دولت بدون توجه به نرخ ارز در هنگام تنظیم لایحه بودجه، مشخص کند برای اداره امور خود چه مقدار ریال نیاز دارد و مقادیری را که کسری دارد به جای افزایش نرخ ارز، رسماً از منبعی خارج از بودجه مثل صندوق‌های خاص برای این منظور، **استقراض** کند. بستن ریالی بودجه بدون در نظر گرفتن نرخ ارز و تأمین آن از استقراض می‌تواند دولت‌ها را به تدریج به اموری مانند **سقف گذاری بدهی** و در نتیجه **کنترل دقیق تر مخارج** که در بودجه بندی‌های مترقی در دنیا مرسوم است، هدایت کند.

کلیاتی در زمینه بودجه دولت

متوازن سازی بودجه در هنگام اجرا (قانون)

- مشخص است که بودجه ای که برای پوشش کسری آن منابعی در آن دیده شده که عملاً محقق نخواهد شد، در هنگام اجرا با کسری واقعی مواجه شود. دولت ها در ایران معمولاً در چنین وضعیتی از مکانیسم **تخصیص** استفاده می کنند. یعنی درصدی از بودجه مصوب مجلس که به صورت قانون درآمده است را برای دستگاهها یا پروژه های مختلف تخصیص می دهند.
- هرچند این روش به نسبت سایر روشهای تامین کسری بودجه دولت آثار زیانبار نسبتاً کمتری دارد ولی اگر درصد بودجه های تخصیصی با بودجه مصوب فاصله معناداری داشته باشد، عملاً به معنای **صوری** بودن کل بودجه خواهد بود.
- دولت ها معمولاً به دلایل **سیاسی** ترجیح می دهند ارقام پیشنهادی در لایحه بودجه را مثلاً در اعداد و ارقام پروژه های عمرانی زیاد در نظر بگیرند، حتی اگر بعداً محقق نشود، ولی توصیه می شود بودجه تنظیم شده در لایحه دولت، حاوی کمترین بیش برآورد در منابع باشد و مصارف نیز متناسب با همین منابع تنظیم شود تا اولاً کسری بودجه و عوارض آن دامن گیر اقتصاد کشور نشود و از طرف دیگر بودجه کشور حالت صوری به خود نگیرد.

خلاصه بودجه کل کشور در سال ۱۳۹۵

واحد: هزار میلیارد ریال

مصارف					منابع						
رشد نسبت به عملکرد ۹۴	برآورد عملکرد ۹۴	رشد نسبت به سقف دوم ۹۴	رشد نسبت به سقف اول ۹۴	لایحه ۹۵	رشد نسبت به عملکرد ۹۴	برآورد عملکرد ۹۴	رشد نسبت به سقف دوم ۹۴	رشد نسبت به سقف اول ۹۴	لایحه ۹۵		
۲۵.۲	۱,۵۷۵.۰	۱۲.۹	۲۱.۰	۱,۹۷۱.۹	هزینه‌ها	۳۳.۷	۱,۱۱۴.۹	۱۵.۶	۱۵.۶	۱,۴۹۰.۱	درآمدها
۱۰۲.۲	۲۹۵.۳	۱۷.۳	۲۶.۰	۵۹۷.۰	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۳۶.۸	۵۳۴.۰	۰.۵	۲۹.۳	۷۳۰.۵	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
۶۴.۱	۶۴.۰	(۱.۶)	۹.۰	۱۰۵.۰	تملك دارایی‌های مالی	۵۸.۸	۲۸۵.۴	۳۰.۶	۳۰.۶	۴۵۳.۲	واگذاری دارایی‌های مالی
۳۸.۲	۱,۹۳۴.۳	۱۳.۲	۲۱.۵	۲,۶۷۳.۸	جمع مصارف عمومی	۳۸.۲	۱,۹۳۴.۳	۱۳.۲	۲۱.۵	۲,۶۷۳.۸	جمع منابع عمومی
		۴.۹	۴.۹	۴۰۰.۰	از محل درآمدهای اختصاصی			۴.۹	۴.۹	۴۰۰.۰	درآمدهای اختصاصی
		۱۲.۰	۱۹.۱	۳,۰۷۳.۸	مصارف بودجه عمومی دولت			۱۲.۰	۱۹.۱	۳,۰۷۳.۸	متنابع بودجه عمومی دولت
		۱۳.۳	۱۳.۳	۶,۸۱۶.۹	مصارف شرکت‌های دولتی			۱۳.۳	۱۳.۳	۶,۸۱۶.۹	منابع شرکت‌های دولتی
		۱۲.۹	۱۵.۰	۹,۸۹۰.۸	جمع			۱۲.۹	۱۵.۰	۹,۸۹۰.۸	جمع
		۲۳.۱		۳۶۴.۴	کسر می شود ارقامی که دو بار منظور شده‌اند			۲۳.۱		۳۶۴.۴	کسر می شود ارقامی که دو بار منظور شده‌اند
		۱۲.۵		۹,۵۲۶.۴	مصارف بودجه کل کشور			۱۲.۵		۹,۵۲۶.۴	منابع بودجه کل کشور

** برآورد واحد تحقیقات اقتصادی بانک خاورمیانه بر مبنای عملکرد ۶ ماهه

- بنابر اعلام دولت در کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، بودجه سال ۱۳۹۵ با فرض رشد اقتصادی ۵ درصد، رشد سرمایه‌گذاری ۶.۷ درصد، پیش‌بینی تورم ۱۱.۳ درصد و رشد نقدینگی ۲۰ درصد در سال آینده بسته شده است.

برنامه زمان‌بندی بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

در مجلس شورای اسلامی

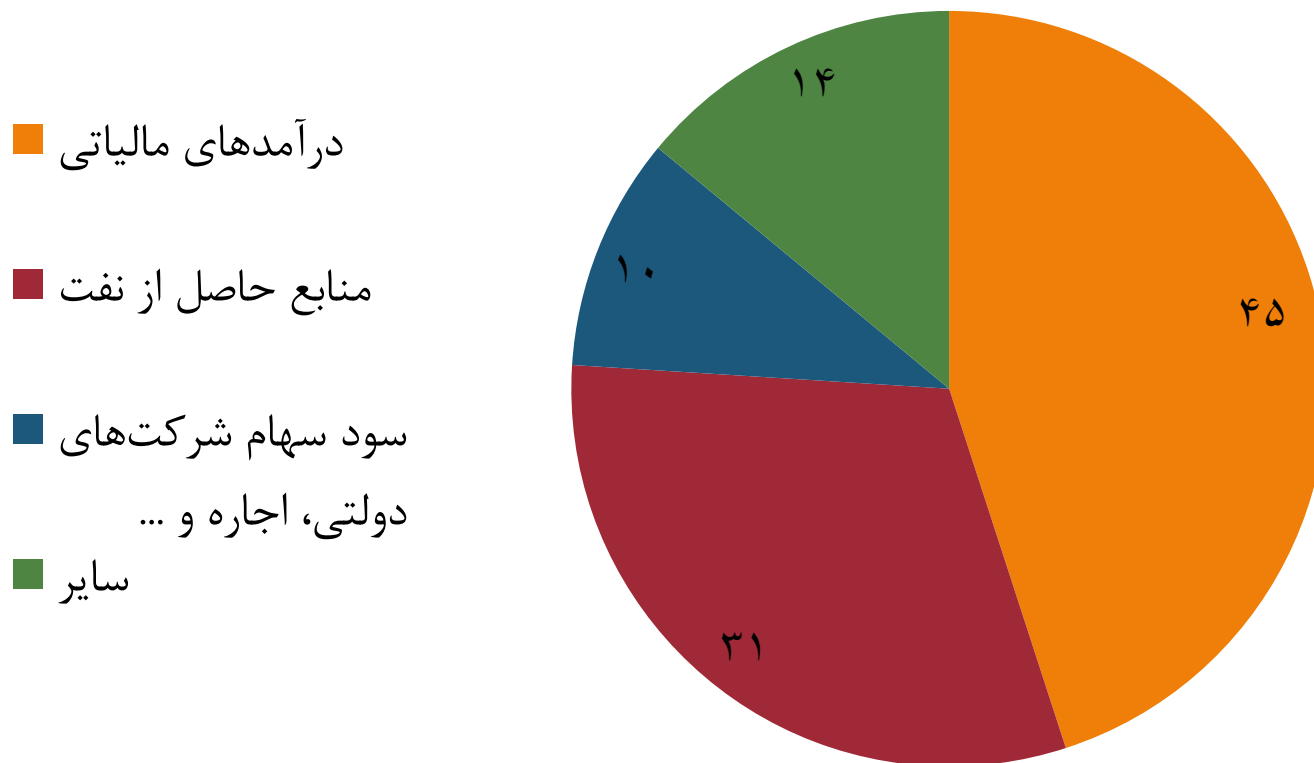
بر اساس ماده (۱۸۶) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

آخرین مهلت	عنوان
۱۳۹۴/۱۰/۲۸	۱- توزیع لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور
۱۳۹۴/۱۱/۸	۲- مهلت ارائه پیشنهادهاى نمایندگان به کمیسیونهای تخصصی ۱۰ روز از زمان توزیع لایحه («بند ۱» ماده ۱۸۶ آیین‌نامه داخلی)
۱۳۹۴/۱۱/۱۳	۳- پایان مهلت تقدیم گزارش کمیسیونهای تخصصی به کمیسیون تلفیق ۱۵ روز از زمان توزیع لایحه («بند ۲» ماده ۱۸۶ آیین‌نامه داخلی)
۱۳۹۴/۱۲/۱۰	۴- شروع بررسی لایحه بودجه توسط کمیسیون تلفیق (پس از انتخابات) (مدت بررسی توسط کمیسیون تلفیق ۱۵ روز «بند ۳» ماده ۱۸۶ آیین‌نامه داخلی)
۱۳۹۴/۱۲/۲۵	۵- پایان مهلت بررسی لایحه بودجه توسط کمیسیون تلفیق
پس از تعطیلات نوروز ۱۳۹۵	۶- بررسی در جلسات علنی

سابقه بودجه چنددوازدهم در ایران

در سال ۱۳۵۸، به دلایل اوضاع خاص کشور، شورای انقلاب بودجه سه‌دوازدهم تصویب کرده است. بودجه‌های ۱۳۵۹ و ۱۳۶۰ نیز ابتدا دوازدهم تصویب شده است. پس از آن بودجه چنددوازدهم تصویب نشده تا اینکه از سال ۱۳۸۹ به بعد، در سه سال پی در پی به دلیل تأخیر بیش از حد دولت، لوائح بودجه ۱۳۹۰، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ به‌طور چنددوازدهم تصویب شد.

اجزای مهم منابع عمومی در لایحه سال ۱۳۹۵ (درصد)

عملکرد منابع عمومی دولت در سال‌های اخیر و پیش‌بینی بودجه سال ۱۳۹۵

(هزار میلیارد ریال)

شرح	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴		۱۳۹۵
	عملکرد	عملکرد	قانون	پیش‌بینی عملکرد	لایحه
درآمدها	۷۱۷	۹۷۸	۱,۲۸۹	۱,۱۰۴	۱,۴۹۰
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۶۱۲	۶۳۲	۵۶۵	۵۵۴	۷۳۰
واگذاری دارایی‌های مالی	۱۴۷	۱۶۹	۳۴۷	۱۴۱	۴۵۴
جمع منابع عمومی دولت	۱,۴۷۷	۱۷۷۸	۲,۲۰۰	۱,۷۹۹	۲,۶۷۴

ترکیب کلی منابع و مصارف عمومی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ با تأکید بر راهبردهای اصلی دولت

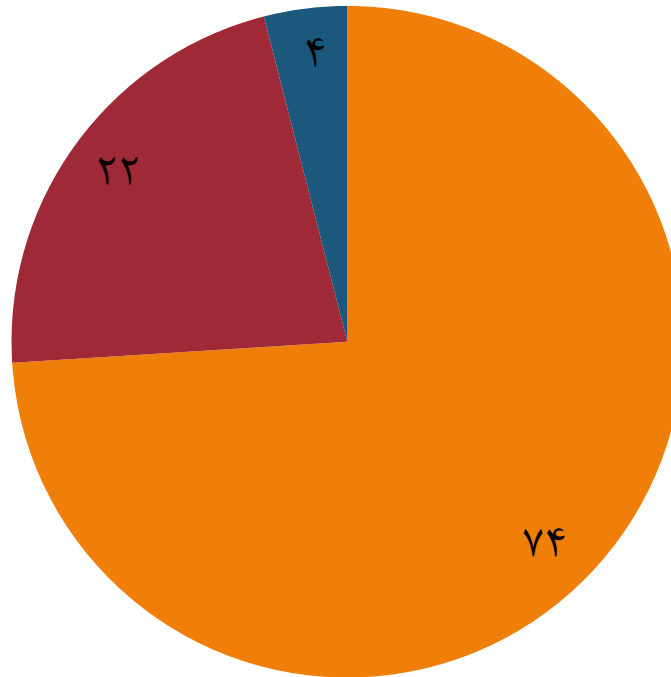
(هزار میلیارد ریال)

ردیف	منابع	قانون ۱۳۹۴	لایحه ۱۳۹۵
۱	منابع غیرنفتی	۱,۶۶۳	۱,۹۸۹
۱-۱	سود سهام شرکت‌های دولتی	۱۳۶	۱۴۴
۱-۲	درآمدهای مالیاتی	۸۸۴	۱,۰۱۱
۱-۳	فروش اوراق (مشارکت، اسناد خزانه، صکوک)	۱۱۰	۲۷۵
۱-۴	سایر	۵۳۳	۵۵۹
۲	منابع حاصل از نفت	۵۳۷	۶۸۵
۳	در صورت تحقق در نیمه دوم سال	۱۶۲	-
	جمع	۲,۳۶۲	۲,۶۷۴

توجه: پیش‌بینی عملکردهای ارائه شده در این صفحه از گزارشهای مرکز پژوهش‌های مجلس استخراج شده است.

مصارف عمومی در لایحه سال ۱۳۹۵ (درصد)

- هزینه های جاری دولت (حقوق، دستمزد، یارانه ها و ...)
- پروژه های عمرانی
- تملک دارایی های مالی (واگذاری سهام، بازپرداخت های مربوط به اوراق مشارکت و ...)

عملکرد مصارف عمومی دولت در سال‌های اخیر (هزارمیلیارد ریال)

شرح	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴		۱۳۹۵
	عملکرد	عملکرد	قانون	پیش‌بینی عملکرد	لایحه
هزینه‌ها	۱,۱۹۸	۱,۴۳۸	۱,۶۳۰	۱,۵۰۱	۱,۹۷۲
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۲۰۳	۲۷۸	۴۷۴	۲۲۹	۵۹۶
تملك دارایی‌های مالی	۵۹	۴۰	۹۶	۵۰	۱۰۵
عملکرد ماده (۱۰) قانون تنظیم	۱۷	۲۱		۱۹	-
جمع مصارف عمومی دولت	۱,۴۷۷	۱,۷۷۸	۲,۲۰۰	۱,۷۹۹	۲,۶۷۴

سهم اقلام عمده مصارف عمومی دولت (هزارمیلیارد ریال)

ردیف	مصارف	قانون سال ۱۳۹۴	لایحه سال ۱۳۹۵
۱	هزینه‌های جاری دولت	۱,۶۳۰	۱,۹۷۲
۱-۱	یارانه (فصل چهارم)	۱۵۹	۱۶۲
۱-۲	جبران خدمات کارکنان (فصل اول)	۶۴۹	۷۷۴
۱-۳	رفاه اجتماعی (فصل ششم)	۴۹۴	۶۵۴
۱-۴	سایر	۳۲۵	۳۸۳
۲	اعتبارات تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۴۷۴	۵۹۶
۲-۱	پیوست شماره ۱ (طرح‌های ملی)	۲۴۷	۲۷۲
۲-۲	ردیف‌های متفرقه	۱۷۵	۲۵۴
۲-۳	طرح‌های عمرانی استانی	۵۶	۷۰
۳	تملك دارایی‌های مالی	۹۶	۱۰۵
	در صورت تحقق در نیمه دوم سال	۱۶۲	
	جمع	۲,۲۰۰	۲,۶۷۴

توجه: پیش‌بینی عملکردهای ارائه شده در این صفحه از گزارشهای مرکز پژوهش‌های مجلس استخراج شده است.

منابع و مصارف عمومی دولت سال جاری و سال آینده و پیش‌بینی عملکرد آنها

(هزارمیلیارد ریال)

۱۳۹۵		۱۳۹۴		شرح
پیش‌بینی عملکرد	لایحه	پیش‌بینی عملکرد	قانون	
۱,۲۴۰	۱,۴۹۰	۱,۱۰۴	۱,۲۸۹	درآمدها
۶۳۰	۷۳۰	۵۵۴	۵۶۵	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
۱۷۰	۴۵۴	۱۴۱	۳۴۷	واگذاری دارایی‌های مالی
۲,۰۴۰	۲,۶۷۴	۱,۷۹۹	۲,۲۰۰	جمع منابع عمومی دولت
۱,۷۷۰	۱,۹۷۱	۱,۵۰۱	۱,۶۳۰	هزینه‌ها
۲۱۰	۵۹۶	۲۲۹	۴۷۴	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای
۴۰	۱۰۵	۵۰	۹۶	تملك دارایی‌های مالی
۲۰	-	۱۹		عملکرد ماده (۱۰) قانون تنظیم
۲,۰۴۰	۲,۶۷۴	۱,۷۹۹	۲,۲۰۰	جمع مصارف عمومی دولت

توجه : پیش‌بینی عملکردهای ارائه شده در این صفحه از گزارشهای مرکز پژوهش‌های مجلس استخراج شده است.

اقدام عمده منابع و مصارف عمومی کل کشور در لایحه و پیش‌بینی عملکرد آنها

(هزارمیلیارد ریال)

مصارف			منابع		
پیش‌بینی عملکرد	لایحه	شرح	پیش‌بینی عملکرد	لایحه	شرح
۱,۴۲۹	۱,۴۲۹	حقوق و دستمزد (فصول اول و ششم)	۹۱۸	۱,۰۱۱	درآمدهای مالیاتی
۳۲	۳۲	بازپرداخت بدهی‌ها	۱۱۰	۱۴۴	سود سهام شرکت‌های دولتی
۲۳۰	۵۹۷	عمرانی	۶۱۵	۶۸۵	منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی
			۵۰	۲۷۵	فروش اوراق تعهدزا (اوراق مشارکت و اسناد خزانه و صکوک)
			۱۲۰	۱۶۵	واگذاری شرکت‌های دولتی، سهم‌الشرکه و سایر واگذاری‌ها
۳۴۹	۶۱۶	سایر مصارف	۲۲۷	۳۹۴	سایر منابع
۲,۰۴۰	۲,۶۷۴		۲,۰۴۰	۲,۶۷۴	جمع منابع عمومی دولت

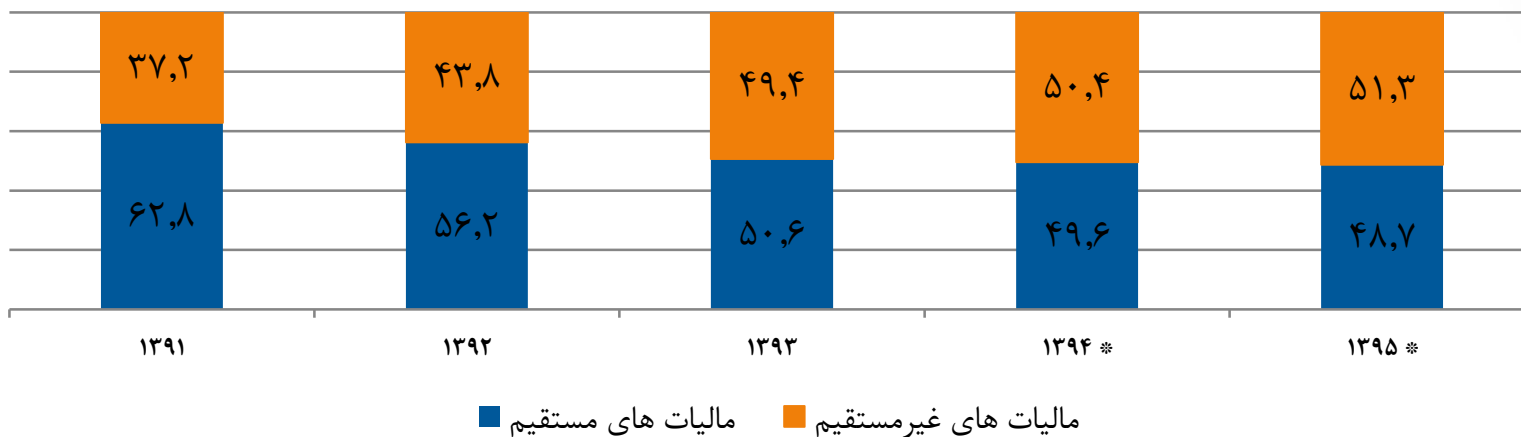
توجه: پیش‌بینی عملکردهای ارائه شده در این صفحه از گزارشهای مرکز پژوهش‌های مجلس استخراج شده است.

درآمدهای جاری دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۵

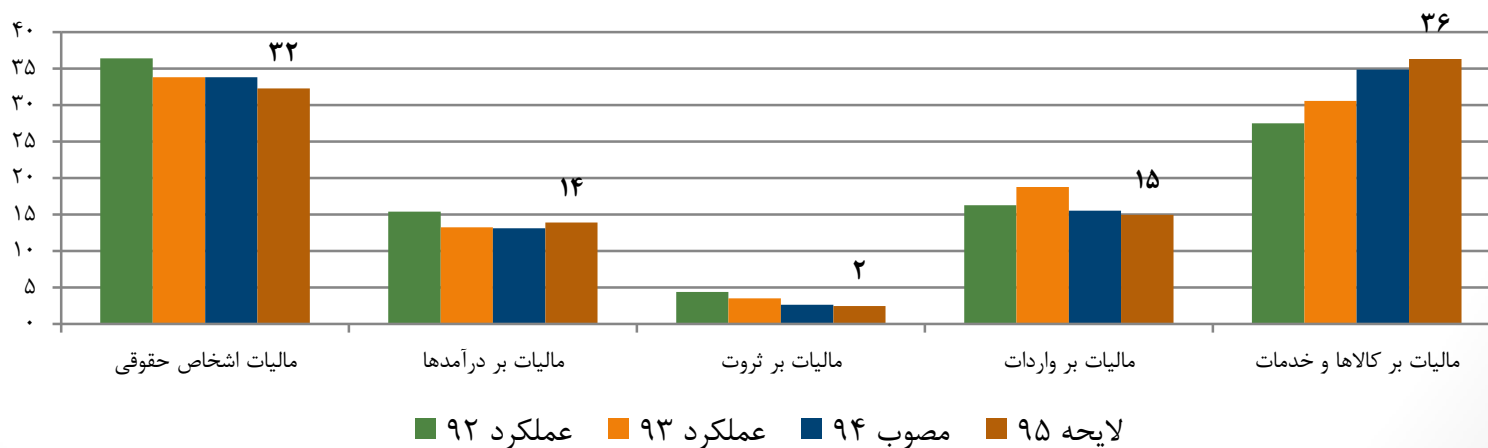
درصد تغییر (درصد)				(هزار میلیارد ریال)					
لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	قانون ۱۳۹۳	قانون ۱۳۹۲	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	قانون ۱۳۹۳	قانون ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	
۱۴.۴	۲۵.۸	۲۵.۳	۲۲.۵	۱,۰۱۱	۸۸۴	۷۰۳	۵۶۱	۴۵۸	درآمدهای مالیاتی
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰	۰	۰	۰	۰	درآمدهای ناشی از کمکهای اجتماعی
۱.۰	۱۵.۳	(۳۲.۶)	۱۱۸.۸	۲۲۰	۲۱۸	۱۸۹	۲۸۰	۱۲۸	درآمدهای حاصل از مالکیت دولت
۵.۹	۲۵.۲	۵۵.۸	۴۷.۱	۷۳	۶۹	۵۵	۳۵	۲۴	درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات
(۳.۷)	۲۳۱.۷	۶۳.۰	۱۰۲.۳	۶۵	۶۷	۲۰	۱۲	۶	درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات
۱۳۸.۵	۳۸.۱	۱۰۵.۴	(۷۳.۹)	۱۲۱	۵۱	۳۷	۱۸	۶۹	درآمدهای متفرقه
۱۵.۶	۲۸.۴	۱۰.۷	۳۲.۴	۱,۴۹۰	۱,۲۸۹	۱,۰۰۳	۹۰۷	۶۸۵	جمع درآمدهای جاری

سهم در درآمدهای جاری (درصد)					
لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	قانون ۱۳۹۳	قانون ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	
۶۷.۹	۶۸.۶	۷۰.۰	۶۱.۹	۶۶.۸	درآمدهای مالیاتی
۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	درآمدهای ناشی از کمکهای اجتماعی
۱۴.۸	۱۶.۹	۱۸.۸	۳۰.۹	۱۸.۷	درآمدهای حاصل از مالکیت دولت
۴.۹	۵.۳	۵.۵	۳.۹	۳.۵	درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات
۴.۳	۵.۲	۲.۰	۱.۴	۰.۹	درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات
۸.۱	۴.۰	۳.۷	۲.۰	۱۰.۱	درآمدهای متفرقه
۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	جمع درآمدهای جاری

درآمدهای مالیاتی دولت

سهم درآمدهای مالیاتی مختلف (درصد)

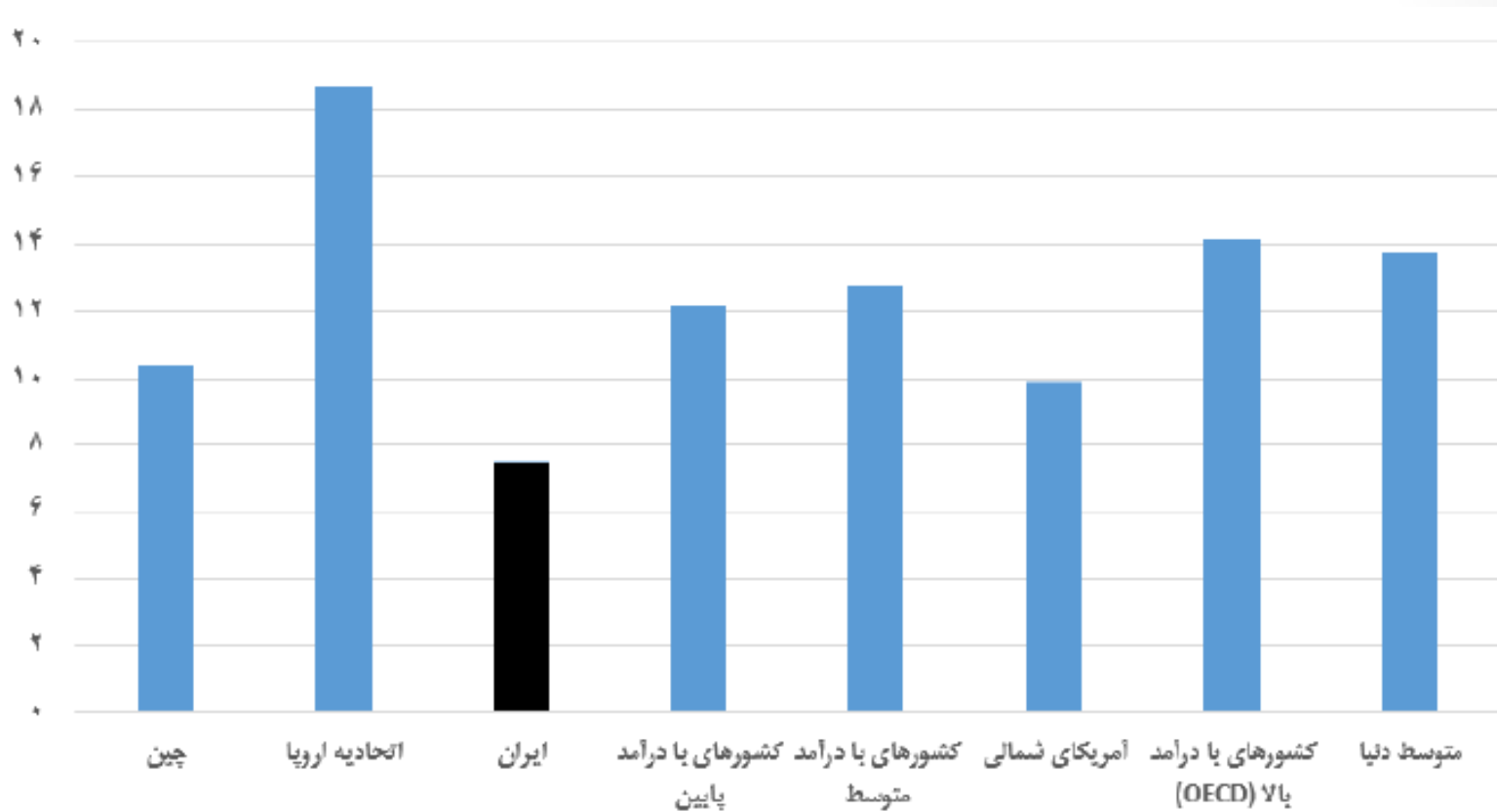
نکاتی در مورد درآمدهای مالیاتی در بودجه ۱۳۹۵

- مالیات حقوق کارکنان دولتی ۳۱ درصد مالیات بر درآمد را تشکیل می‌دهد که نسبت به قانون سال ۱۳۹۴ حدود ۴۴ درصد افزایش داشته است. کارکنان بخش خصوصی حدود ۳۲ درصد این نوع مالیات را می‌پردازند که ۱۱ درصد افزایش یافته است.
- در بخش مالیات بر درآمدها، برای اولین بار ردیف معافیت‌های مالیاتی به ارزش ۱۲۰۰ میلیارد ریال درج گردیده است.
- مالیات اشخاص حقوقی غیردولتی حدود ۷۰ درصد مالیات اشخاص حقوقی را شامل می‌شود.
- حدود ۹۵ درصد مالیات بر واردات مربوط به حقوق ورودی خودرو و سایر کالاها است.
- مالیات بر ارزش افزوده حدود ۸۰ درصد مالیات بر کالاها و خدمات را به خود اختصاص می‌دهد و نرخ مالیات بر ارزش افزوده مانند سال قبل ۹ درصد تعیین شده است.
- در لایحه بودجه برای مالیات بر ارزش افزوده مبلغ ۲۹۸ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده است که نسبت به رقم صموب سال ۱۳۹۴ حدود ۲۰ درصد افزایش یافته است. پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۳۹۴ عملکرد آن به ۲۰۰ هزار میلیارد ریال برسد و بنابراین رقم لایحه نسبت به پیش‌بینی عملکرد حدود ۵۰ درصد رشد نشان می‌دهد.

درآمدهای دولت از محل مالیات بر ارزش افزوده

درصد تحقق	درصد تغییر		رقم (هزار میلیارد ریال)		سال
	عملکرد	صموب	عملکرد	صموب	
-	-	-	۲	-	۱۳۸۷
۹۲.۷	۵۵۹.۷	-	۱۶	۱۷	۱۳۸۸
۷۴.۳	۲۹.۴	۶۱.۳	۲۱	۲۸	۱۳۸۹
۷۹.۷	۵۶.۵	۴۵.۹	۳۳	۴۱	۱۳۹۰
۱۰۰.۳	۶۵.۵	۳۱.۶	۵۴	۵۴	۱۳۹۱
۱۰۸.۴	۹۰.۷	۷۶.۴	۱۰۳	۹۵	۱۳۹۲
۹۱.۶	۶۱.۹	۹۱.۵	۱۶۷	۱۸۲	۱۳۹۳
-	-	۳۶.۳	۹۱ (شش ماهه)	۲۴۸	۱۳۹۴
-	-	۲۰.۱	-	۲۹۹	۱۳۹۵

نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی (درصد)

درآمدهای حاصل از مالکیت دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۵

درصد تغییر				رقم (هزار میلیارد ریال)					
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۶.۲	۱۸.۳	(۱۱.۸)	۳۴.۰	۱۴۴.۴	۱۳۶.۰	۱۱۵.۰	۱۳۰.۴	۹۷.۳	سود سهام شرکت‌های دولتی
(۱۰۰.۰)	۱۴۲.۷	۱۸۶.۵	(۳۷.۹)	۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۱۳	۰.۰۰۰۶	۰.۰۰۰۲	۰.۰۰۰۳	درآمد حاصل از بهره وام‌های دولت
۷۶.۷	(۳۰.۷)	۹.۶	۲۹.۶	۰.۸	۰.۵	۰.۷	۰.۶	۰.۵	درآمدهای حاصل از اجاره
(۸.۲)	۱۱.۱	(۵۰.۹)	۳۹۳.۳	۷۴.۸	۸۱.۴	۷۳.۳	۱۴۹.۱	۳۰.۲	سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت
۱.۰	۱۵.۳	(۳۲.۶)	۱۱۸.۸	۲۲۰.۰	۲۱۷.۹	۱۸۹.۰	۲۸۰.۲	۱۲۸.۰	جمع درآمدهای حاصل از مالکیت دولت

* در سال ۱۳۹۲ در بخش سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت رقم ۹۰ هزار میلیارد ریال به منابع حاصل از هدفمند کردن یارانه حامل‌های انرژی اختصاص داشت.

سهم از کل درآمدهای حاصل از مالکیت دولت (درصد)					
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۶۵.۶	۶۲.۴	۶۰.۹	۴۶.۶	۷۶.۰	سود سهام شرکت‌های دولتی
۰.۰۰۰۰	۰.۰۰۰۶	۰.۰۰۰۳	۰.۰۰۰۱	۰.۰۰۰۲	درآمد حاصل از بهره وام‌های دولت
۰.۴	۰.۲	۰.۳	۰.۲	۰.۴	درآمدهای حاصل از اجاره
۳۴.۰	۳۷.۴	۳۸.۸	۵۳.۲	۲۳.۶	سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت
۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	جمع درآمدهای حاصل از مالکیت دولت

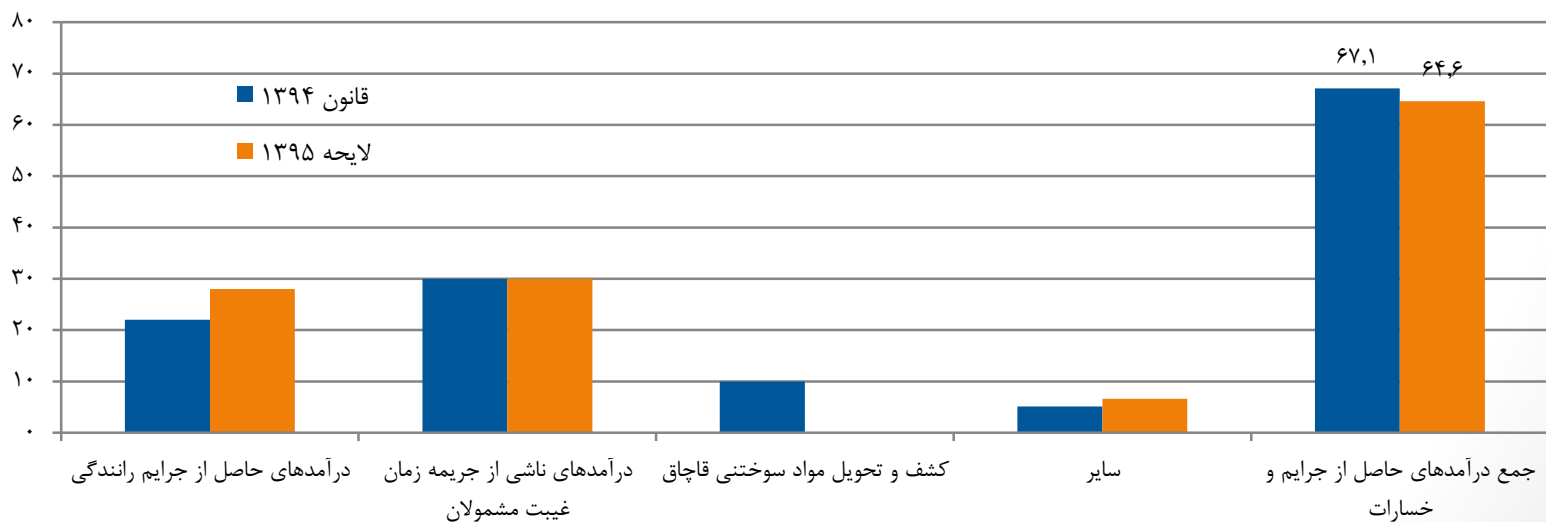
اجزای سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت											
درصد تغییر			سهم (درصد)				رقم (هزار میلیارد ریال)				
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	
۳	۱۶	(۳)	۴۸.۷	۴۳.۵	۴۱.۷	۲۱.۱	۳۶.۴	۳۵.۴	۳۰.۵	۳۱.۴	درآمد حاصل از مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات- حق امتیاز شبکه و جریمه عدم انجام تعهدات
(۸)	۰	۱۱۷	۱۶.۰	۱۶.۰	۱۷.۷	۴.۰	۱۲.۰	۱۳.۰	۱۳.۰	۶.۰	درآمد حاصل از حق انتفاع پروانه بهره‌برداری از معادن
(۴۰)	(۱۷)	۱۲۵	۱۲.۰	۱۸.۴	۲۴.۶	۵.۴	۹.۰	۱۵.۰	۱۸.۰	۸.۰	درآمد حاصل از بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن
(۱۴)	۴۰	۶	۸.۰	۸.۶	۶.۸	۳.۲	۶.۰	۷.۰	۵.۰	۴.۷	بدهی معوقه اپراتورهای مخابراتی
۳	۶۳	(۹۳)	۱۵.۲	۱۳.۶	۹.۲	۶۶.۴	۱۱.۴	۱۱.۰	۶.۸	۹۹.۰	سایر

درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات

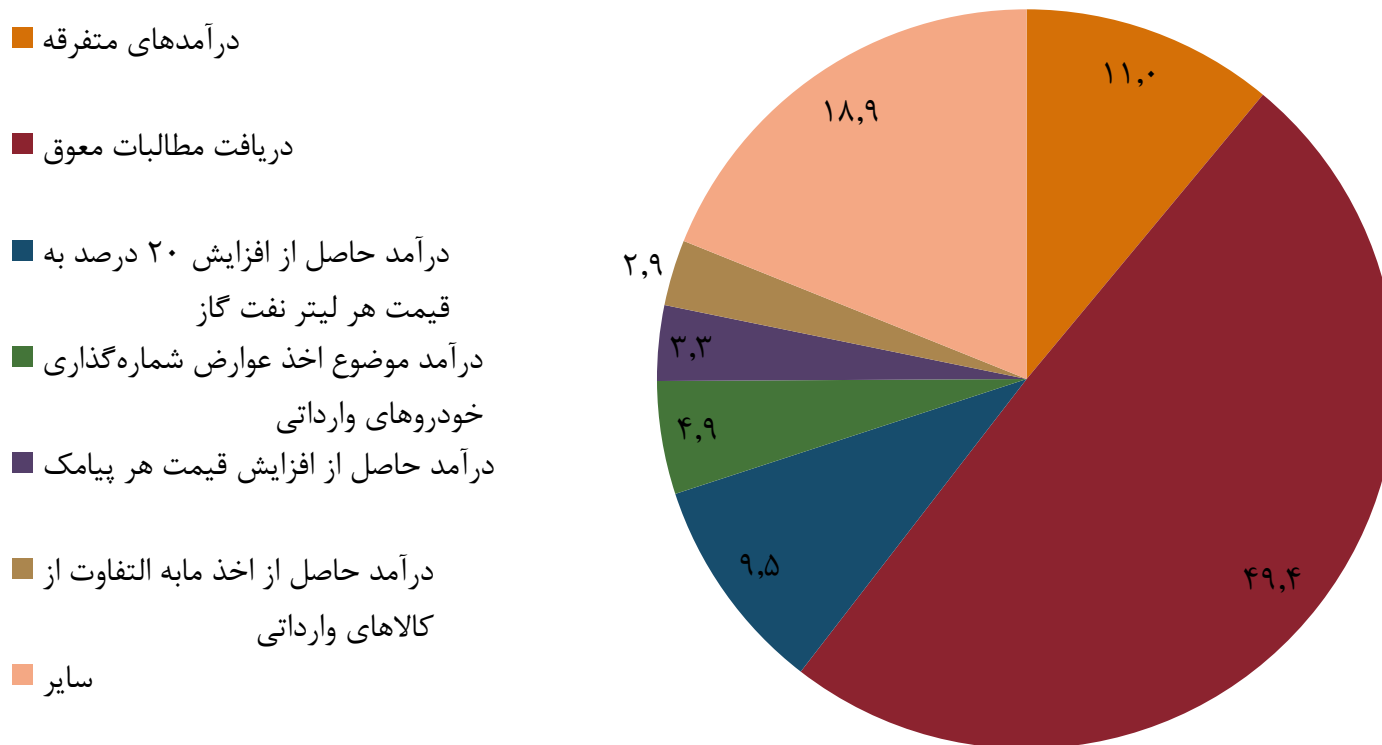
درصد تغییر		رقم (هزار میلیارد ریال)							
۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۶.۸	۲۵.۰	۵۷.۷	۴۴.۳	۷۱.۱	۶۶.۵	۵۳.۲	۳۳.۸	۲۳.۴	درآمدهای حاصل از خدمات
(۲۰.۳)	۳۲.۲	۱۲.۰	۱۶۲.۳	۱.۷	۲.۲	۱.۶	۱.۵	۰.۶	درآمدهای حاصل از فروش کالاها
۵.۹	۲۵.۲	۵۵.۸	۴۷.۱	۷۲.۸	۶۸.۷	۵۴.۹	۳۵.۲	۲۳.۹	درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات

* در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، درآمد حاصل از خدمات قضایی و درآمد حاصل از خدمات ثبتی به ترتیب با سهم ۳۵ و ۱۲ درصد بیشترین سهم از درآمدهای حاصل از خدمات را به خود اختصاص داده‌اند.

درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات (هزار میلیارد ریال)

سهم اجزای مختلف درآمدهای متفرقه (درصد)

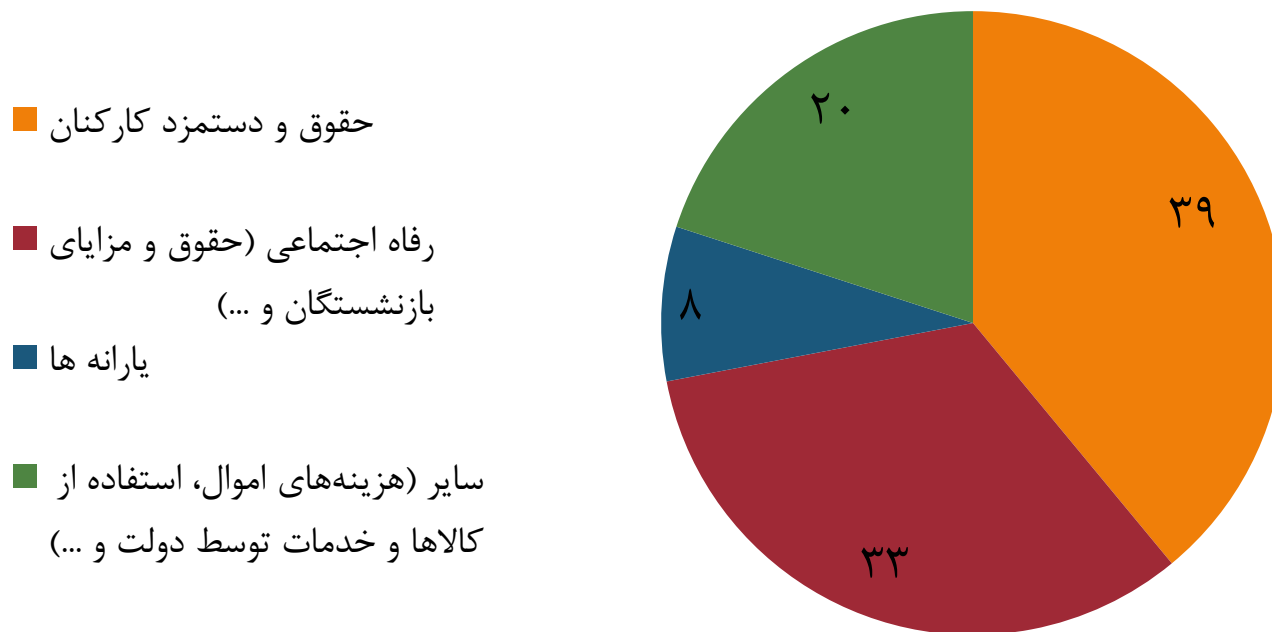
- در مقایسه با قانون بودجه سال‌های قبل، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ دریافت مطالبات معوق به مبلغ ۶۰ هزار میلیارد ریال به درآمدهای متفرقه اضافه شده است.

هزینه‌های جاری دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۵

درصد تغییر				(هزار میلیارد ریال)					
لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	قانون ۱۳۹۳	قانون ۱۳۹۲	لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	قانون ۱۳۹۳	قانون ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	
۱۹.۲	(۰.۳)	۲۱.۱	۷۱.۵	۷۷۴.۰	۶۴۹.۵	۶۵۱.۵	۵۳۸.۰	۳۱۳.۷	جبران خدمت کارکنان
(۱.۹)	۳۶.۱	۱۰.۴	۲۴.۶	۲۵۶.۹	۲۶۱.۸	۱۹۲.۴	۱۷۴.۲	۱۳۹.۸	استفاده از کالاها و خدمات
۳۶۰.۱	(۸۳.۳)	(۱۵.۴)	۳۲۸.۶	۷.۰	۱.۵	۹.۲	۱۰.۸	۲.۵	هزینه‌های اموال و دارایی
۲.۱	(۲۵.۱)	(۶.۹)	۶۷.۷	۱۶۲.۶	۱۵۹.۲	۲۱۲.۶	۲۲۸.۵	۱۳۶.۲	یارانه
۳۲.۰	(۴۴.۵)	۶۵.۱	(۲۷.۰)	۵۰.۶	۳۸.۴	۶۹.۲	۴۱.۹	۵۷.۴	کمک‌های بلاعوض
۳۲.۵	۵۸.۳	۲۵.۶	(۱۷.۷)	۶۵۴.۷	۴۹۴.۲	۳۱۲.۲	۲۴۸.۵	۳۰۲.۱	رفاه اجتماعی
(۵۳.۷)	۲۰۸.۱	۱۸.۵	۱۷.۲	۶۶.۰	۱۴۲.۵	۴۶.۳	۳۹.۱	۳۳.۳	سایر هزینه‌ها
۱۲.۹	۱۷.۰	۱۶.۶	۳۰.۰	۱۹۷۱.۹	۱۷۴۷.۲	۱۴۹۳.۳	۱۲۸۰.۹	۹۸۵.۱	جمع هزینه‌های جاری

سهم در هزینه‌های جاری (درصد)					
لایحه ۱۳۹۵	قانون ۱۳۹۴	قانون ۱۳۹۳	قانون ۱۳۹۲	قانون ۱۳۹۱	
۳۹.۳	۳۷.۲	۴۳.۶	۴۲.۰	۳۱.۸	جبران خدمت کارکنان
۱۳.۰	۱۵.۰	۱۲.۹	۱۳.۶	۱۴.۲	استفاده از کالاها و خدمات
۰.۴	۰.۱	۰.۶	۰.۸	۰.۳	هزینه‌های اموال و دارایی
۸.۲	۹.۱	۱۴.۲	۱۷.۸	۱۳.۸	یارانه
۲.۶	۲.۲	۴.۶	۳.۳	۵.۸	کمک‌های بلاعوض
۳۳.۲	۲۸.۳	۲۰.۹	۱۹.۴	۳۰.۷	رفاه اجتماعی
۳.۳	۸.۲	۳.۱	۳.۰	۳.۴	سایر هزینه‌ها
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	جمع هزینه‌های جاری

اقلام هزینه‌ای مصارف عمومی دولت (درصد)

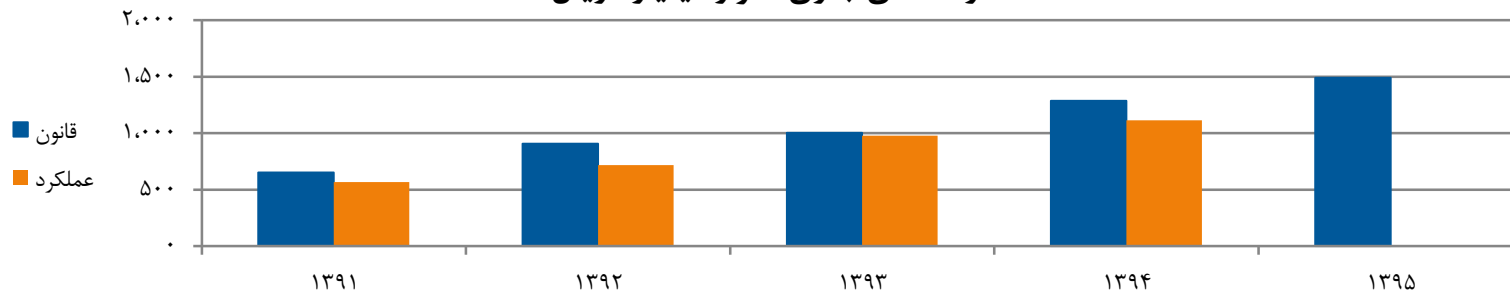

نکته: در یارانه‌های نشان داده شده در شکل، یارانه نقدی وجود ندارد و فقط شامل سایر انواع یارانه‌ها از نان تا دارو و شیر خشک و شیر مدارس و ... است. یارانه نقدی، قانون جدا و مستقل برای خود دارد و در لایحه بودجه، عدد منابع و مصارف آن مستقل از سقف بودجه آورده می‌شود. رقم در نظر گرفته شده برای این قانون در بودجه سال ۱۳۹۵ حدود ۴۸ هزار میلیارد تومان است که در عمل بیش از ۸۰ درصد از این رقم بین مردم توزیع شده و بقیه به سایر مصارف این قانون می‌رسد. (کمک به تولید، بهینه سازی انرژی و ...)

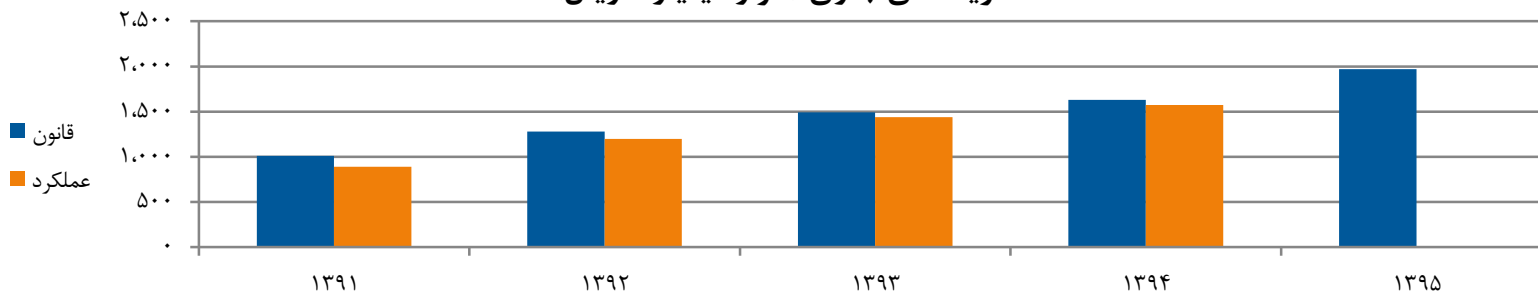
** دولت در ۸ ماهه نخست ۱۳۹۴ حدود ۲۳ هزار میلیارد تومان از محل افزایش قیمت‌ها بدست آورده و پیش بینی می‌شود تا انتهای سال این رقم به ۳۵ هزار میلیارد تومان برسد که نسبت به سقف ۴۸ هزار میلیارد تومانی بودجه ۱۳ هزار میلیارد تومان کسری دارد. (افزایش قیمت‌ها در مقابل حذف بخشی از افراد یارانه بگیر)

مقایسه قانون و عملکرد در بخش درآمدها و هزینه‌های جاری دولت

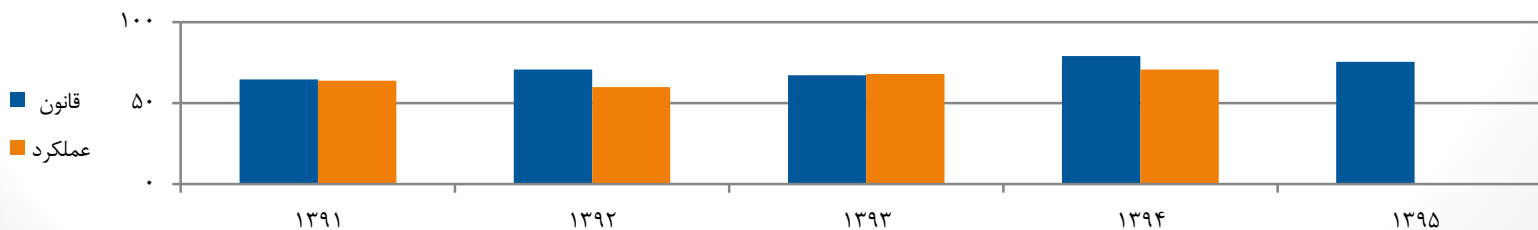
درآمدهای جاری (هزار میلیارد ریال)

هزینه‌های جاری (هزار میلیارد ریال)

نسبت درآمدها به هزینه‌های جاری (درصد)

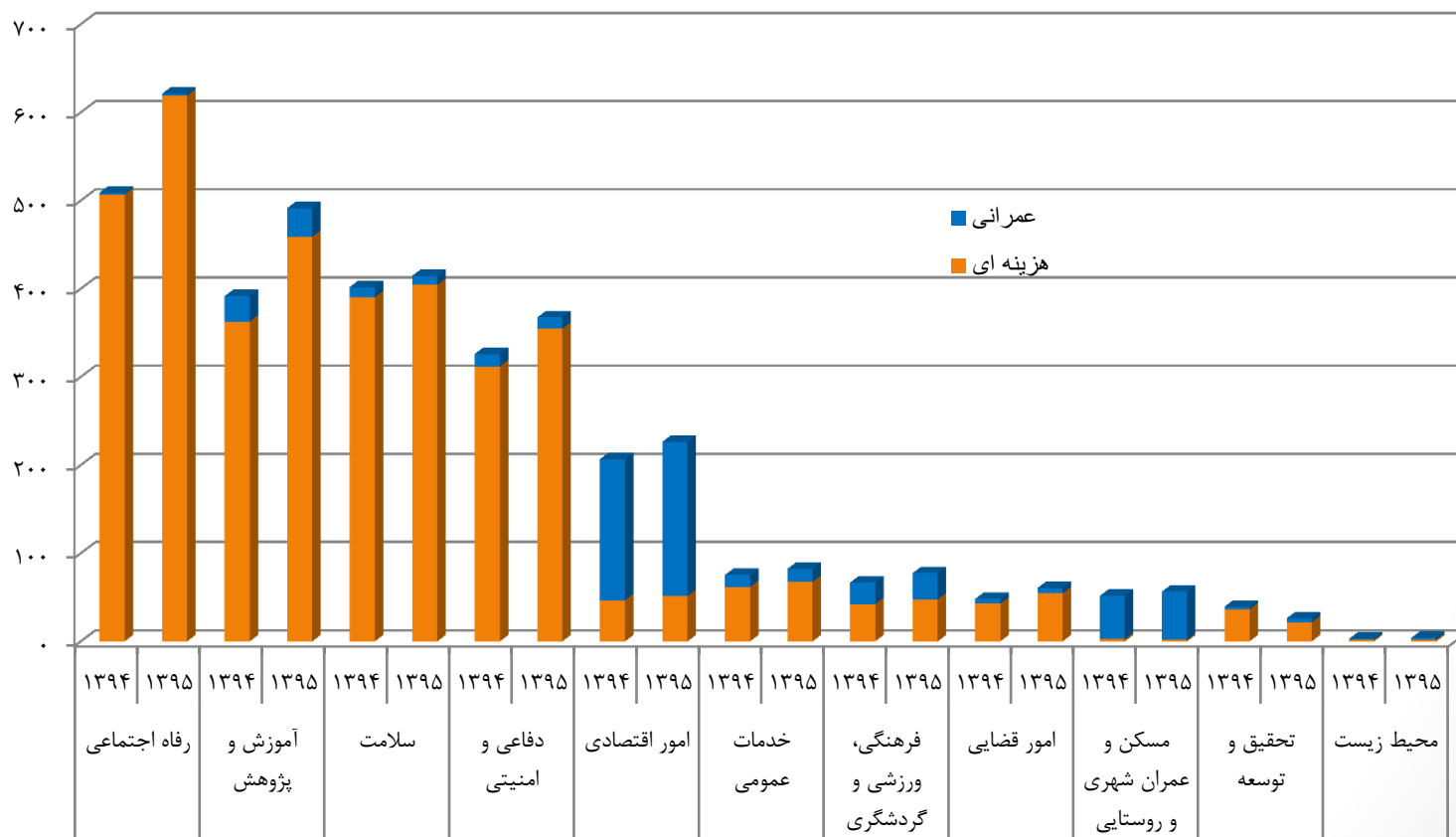
کل مخارج دولت (جاری و عمرانی) به تفکیک امور:

سهم هر یک از امور در مخارج دولت (درصد)

سهم از کل	رشد نسبت به سال گذشته	
۲۵/۶	۲۲/۱	رفاه اجتماعی
۲۰/۲	۲۵/۵	آموزش و پژوهش
۱۷/۱	۳/۲	سلامت
۱۵/۱	۱۲/۷	دفاعی و امنیتی
۹/۳	۹/۶	امور اقتصادی
۳/۴	۹/۲	خدمات عمومی
۳/۲	۱۶/۱	فرهنگی، ورزشی و گردشگری
۲/۵	۲۵/۷	امور قضایی
۲/۳	۹/۵	مسکن و عمران شهری و روستایی
۱/۱	-۳۳/۰	تحقیق و توسعه
۰/۲	۳۷/۰	محیط زیست

کل مخارج دولت (جاری و عمرانی) به تفکیک امور:

هزینه‌های دولت به تفکیک امور در سال‌های ۹۴ و ۹۵ (هزار میلیارد ریال)

کل مخارج دولت (جاری و عمرانی) به تفکیک امور:

بودجه امور رفاه اجتماعی به تفکیک زیربخش‌ها (هزار میلیارد ریال / درصد)

سه‌م	جمع کل	هزینه‌های عمرانی	هزینه‌های جاری		
			منابع اختصاصی	منابع عمومی	
۱۰۰/۰	۶۲۱/۵	۲/۱	۷/۸	۶۱۱/۶	امور رفاه اجتماعی
۷۴/۰	۴۵۹/۶	۱/۴	۰/۲	۴۵۸/۰	فصل حمایتی
۲۲/۶	۱۴۰/۴	۰/۰	۰/۰	۱۴۰/۴	فصل بیمه‌های اجتماعی
۲/۲	۱۳/۴	۰/۴	۰/۷	۱۲/۴	فصل توانبخشی
۱/۲	۷/۷	۰/۳	۶/۹	۰/۵	فصل امداد و نجات
۰/۱	۰/۴	۰/۱	۰/۰	۰/۳	فصل تحقیق و توسعه در امور رفاه اجتماعی

کل مخارج دولت (جاری و عمرانی) به تفکیک امور:

بودجه امور آموزش و پژوهش به تفکیک زیربخش‌ها (هزار میلیارد ریال / درصد)

سهم	جمع کل	هزینه‌های عمرانی	هزینه‌های جاری		
			منابع اختصاصی	منابع عمومی	
۱۰۰/۰	۴۹۲/۵	۳۲/۵	۴۳/۸	۴۱۶/۱	امور آموزش و پژوهش
۵۶/۳	۲۷۷/۲	۱۳/۱	۰/۶	۲۶۳/۶	فصل آموزش و پرورش عمومی
۲۶/۹	۱۳۲/۵	۱۳/۰	۳۳/۱	۸۶/۳	فصل آموزش عالی
۹/۵	۴۶/۶	۴/۰	۴/۱	۳۸/۵	فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی
۳/۸	۱۸/۵	۱/۸	۳/۷	۱۳/۱	فصل پژوهش‌های توسعه‌ای
۳/۳	۱۶/۲	۰/۳	۲/۱	۱۳/۸	فصل پژوهش‌های پایه‌ای
۰/۳	۱/۴	۰/۴	۰/۲	۰/۸	فصل تحقیق و توسعه در امور آموزش و پژوهش

کل مخارج دولت (جاری و عمرانی) به تفکیک امور:

بودجه امور اقتصادی به تفکیک زیربخش‌ها (هزار میلیارد ریال / درصد)

سهم	جمع کل	هزینه‌های عمرانی	هزینه‌های جاری		
			منابع اختصاصی	منابع عمومی	
۱۰۰/۰	۲۳۶/۲	۱۷۵/۱	۹/۹	۵۱/۲	امور اقتصادی
۳۴/۶	۸۱/۸	۷۶/۳	۰/۲	۵/۳	فصل حمل و نقل
۲۰/۷	۴۸/۹	۴۶/۸	۰/۰	۲/۱	فصل منابع آب
۱۸/۷	۴۴/۳	۱۹/۱	۲/۰	۲۳/۲	فصل کشاورزی و منابع طبیعی
۸/۹	۲۱/۰	۱۹/۶	۰/۲	۱/۲	فصل انرژی
۴/۷	۱۱/۲	۸/۱	۰/۰	۳/۱	فصل صنعت و معدن
۴/۷	۱۱/۱	۱/۴	۳/۸	۵/۹	فصل تحقیق و توسعه در امور اقتصادی
۴/۴	۱۰/۵	۱/۰	۳/۰	۶/۵	فصل بازرگانی
۱/۸	۴/۲	۲/۸	۰/۷	۰/۷	فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات
۱/۰	۲/۳	۰/۰	۰/۰	۲/۳	فصل روابط کار
۰/۴	۰/۹	۰/۰	۰/۰	۰/۹	فصل تعاون

کل مخارج دولت (جاری و عمرانی) به تفکیک امور:

بودجه امور فرهنگی به تفکیک زیربخش‌ها (هزار میلیارد ریال / درصد)

سهم	جمع کل	هزینه‌های عمرانی	هزینه‌های جاری		
			منابع اختصاصی	منابع عمومی	
۱۰۰/۰	۷۹/۱	۲۹/۸	۰/۷	۴۸/۶	امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری
۲۶/۷	۲۱/۲	۸/۰	۰/۰	۱۳/۲	فرهنگ و هنر
۱۹/۴	۱۵/۴	۳/۱	۰/۰	۱۲/۲	رسانه
۱۹/۲	۱۵/۲	۱/۶	۰/۰	۱۳/۶	دین و مذهب
۱۸/۰	۱۴/۲	۹/۴	۰/۶	۴/۲	ورزش و تفریحات
۸/۷	۶/۹	۴/۶	۰/۰	۲/۲	میراث فرهنگی
۴/۳	۳/۴	۲/۵	۰/۰	۰/۹	گردشگری
۲/۳	۱/۸	۰/۲	۰/۱	۱/۶	تحقیق و توسعه در فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری
۱/۴	۱/۱	۰/۴	۰/۰	۰/۷	صنایع دستی

کل مخارج دولت (جاری و عمرانی) به تفکیک امور:

مقایسه سهم بودجه تحقیق و توسعه ایران با کشورهای منتخب (درصد)

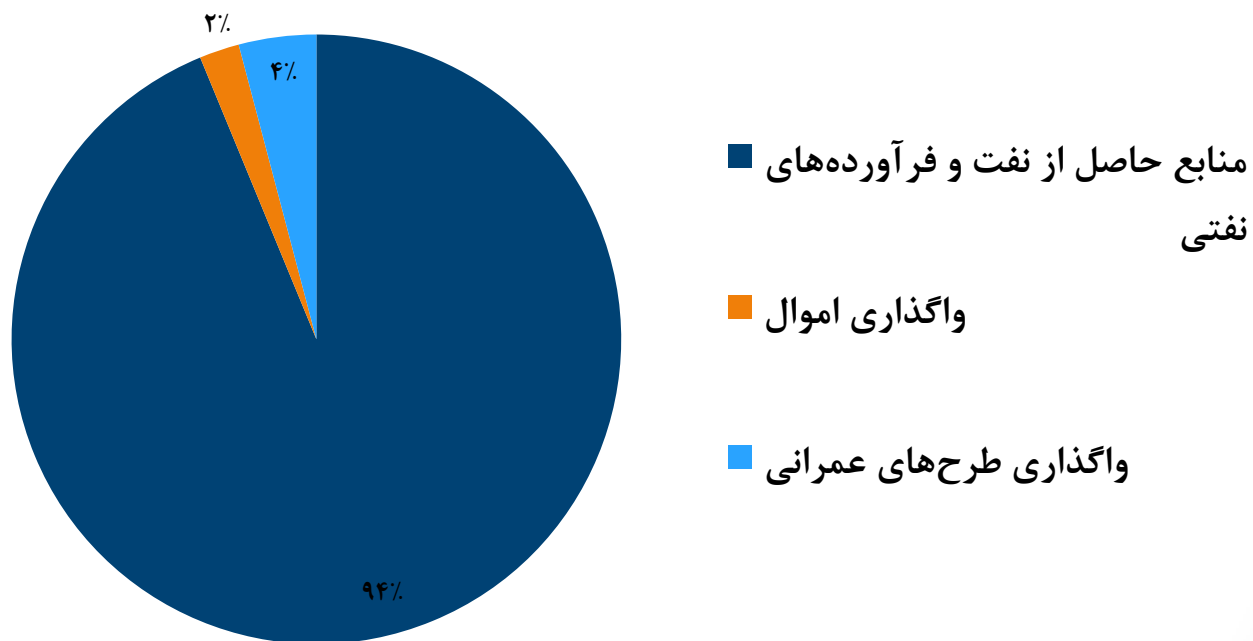
کشور	بودجه تحقیق و توسعه به عنوان درصدی از GDP
کره جنوبی	۴/۴
ژاپن	۳/۷
آمریکا	۲/۷
آلمان	۲/۳
چین	۲/۱
ترکیه	۱/۰
عربستان	۰/۳
ایران	۰/۲

تراز سرمایه‌های بودجه (هزار میلیارد ریال / درصد)

رشد لایحه ۹۵ به سقف دوم قانون ۹۴	رشد لایحه ۹۵ به سقف اول قانون ۹۴	لایحه ۱۳۹۵	سقف دوم قانون ۹۴	سقف اول قانون ۱۳۹۴	
۰/۵	۲۹/۳	۷۳۰/۵	۷۲۷/۲	۵۶۴/۸	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
-۲/۱	۲۷/۵	۶۸۵/۰	۶۹۹/۸	۵۳۷/۴	منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی
-۲/۳	۲۸/۰	۶۶۸/۸	۶۸۴/۸	۵۲۲/۴	منابع حاصل از ارزش نفت خام
۸/۴	۸/۴	۱۶/۲	۱۵/۰	۱۵/۰	دو درصد فروش نفت برای مناطق نفت خیز و محروم
-۱۱/۲	-۱۱/۲	۱۵/۵	۱۷/۵	۱۷/۵	واگذاری اموال
۴/۴	۴/۴	۹/۱	۸/۷	۸/۷	فروش ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی
-۵۸/۱	-۵۸/۱	۱/۳	۳/۰	۳/۰	فروش اراضی دولتی
۶۰/۷	۶۰/۷	۰/۷	۰/۴	۰/۴	فروش ماشین‌آلات و تجهیزات
-۶/۸	-۶/۸	۰/۸	۰/۸	۰/۸	فروش سایر دارایی‌های سرمایه‌ای
۰/۰	۰/۰	۰/۶	۰/۶	۰/۶	فروش اموال تملیکی
-۵۰/۰	-۵۰/۰	۰/۳	۰/۵	۰/۵	فروش پادگان‌ها به شهرداری
-۵۰/۰	-۵۰/۰	۰/۴	۰/۸	۰/۸	فروش خانه‌های سازمانی
-۲۱/۴	-۲۱/۴	۰/۶	۰/۷	۰/۷	فروش اموال و امکانات مازاد وزارت جهاد کشاورزی
۰/۰	۰/۰	۰/۹	۰/۹	۰/۹	فروش مجتمع‌های تفریحی و رفاهی دستگاه‌های اجرایی
۰/۰	۰/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	فروش زندان‌های قدیمی و اموال مازاد سازمان زندان‌ها
۲۰۰/۰	۲۰۰/۰	۳۰/۰	۱۰/۰	۱۰/۰	واگذاری طرح‌های عمرانی
۱۷/۳	۲۶/۰	۵۹۷/۰	۵۰۸/۹	۴۷۳/۹	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای (هزینه‌های عمرانی)
-۳۸/۸	۴۶/۸	۱۳۳/۵	۲۱۸/۴	۹۱/۰	خالص دارایی‌های سرمایه‌ای

بودجه عمرانی:

واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای

بودجه عمرانی:

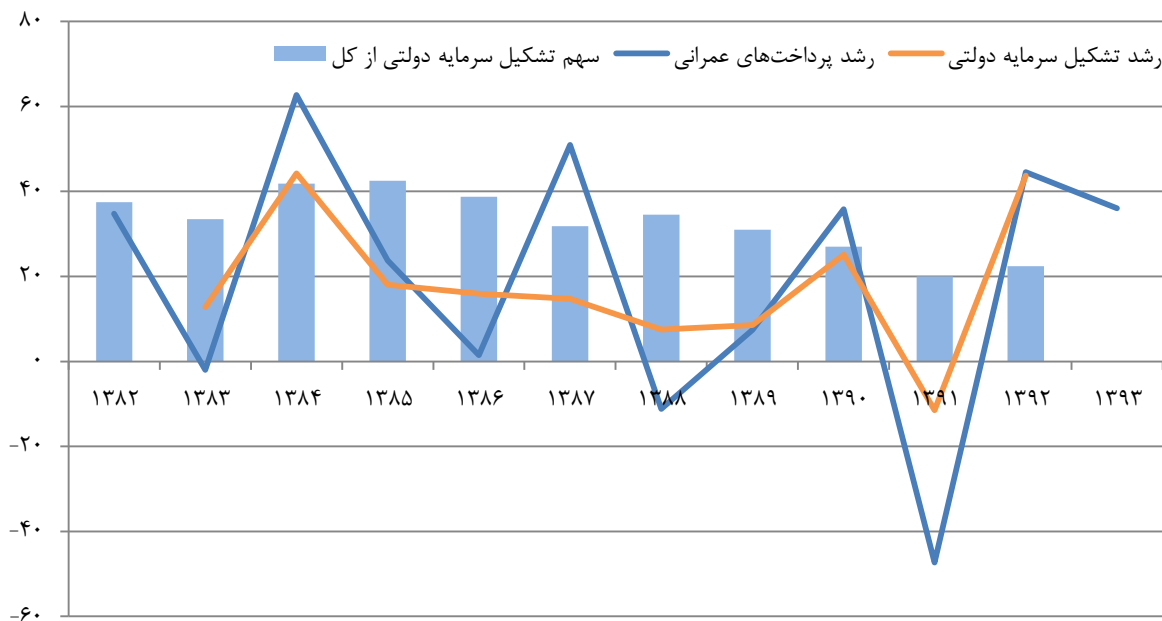
عملکرد تراز سرمایه‌های سال ۱۳۹۴ (هزار میلیارد ریال / درصد)

رشد لایحه ۹۵ به عملکرد ۹۴	درصد تحقق سقف دوم	درصد تحقق سقف اول	برآورد عملکرد کل سال ۹۴**	عملکرد شش ماهه ۹۴	سقف دوم	سقف اول	
۳۶/۸	۷۳/۴	۹۴/۵	۵۳۴/۰	۲۸۱/۱	۷۲۷/۲	۵۶۴/۸	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
۲۹/۰	۷۵/۹	۹۸/۸	۵۳۰/۹	۲۷۹/۴	۶۹۹/۸	۵۳۷/۴	منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی
۲۸/۹	۷۵/۷	۹۹/۳	۵۱۸/۷	۲۷۳/۰	۶۸۴/۸	۵۲۲/۴	منابع حاصل از ارزش نفت خام
	۸۱/۹	۸۱/۹	۱۲/۳	۶/۵	۱۵/۰	۱۵/۰	دو درصد فروش نفت برای مناطق نفت خیز و بروم
۳۲/۴							
۴۰/۱/۳	۱۷/۷	۱۷/۷	۳/۱	۱/۶	۱۷/۵	۱۷/۵	واگذاری اموال
-	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۰/۰	۱۰/۰	واگذاری طرح‌های عمرانی
۱۰۲/۲	۵۸/۰	۶۲/۳	۲۹۵/۳	۸۶/۲	۵۰۸/۹	۴۷۳/۹	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای (هزینه‌های عمرانی)
-۴۴/۱	۱۰۹/۳	۲۶۲/۴	۲۳۸/۷	۱۹۴/۹	۲۱۸/۴	۹۱/۰	خالص دارایی‌های سرمایه‌ای

** برآورد واحد تحقیقات اقتصادی بانک خاورمیانه بر مبنای عملکرد ۶ ماهه

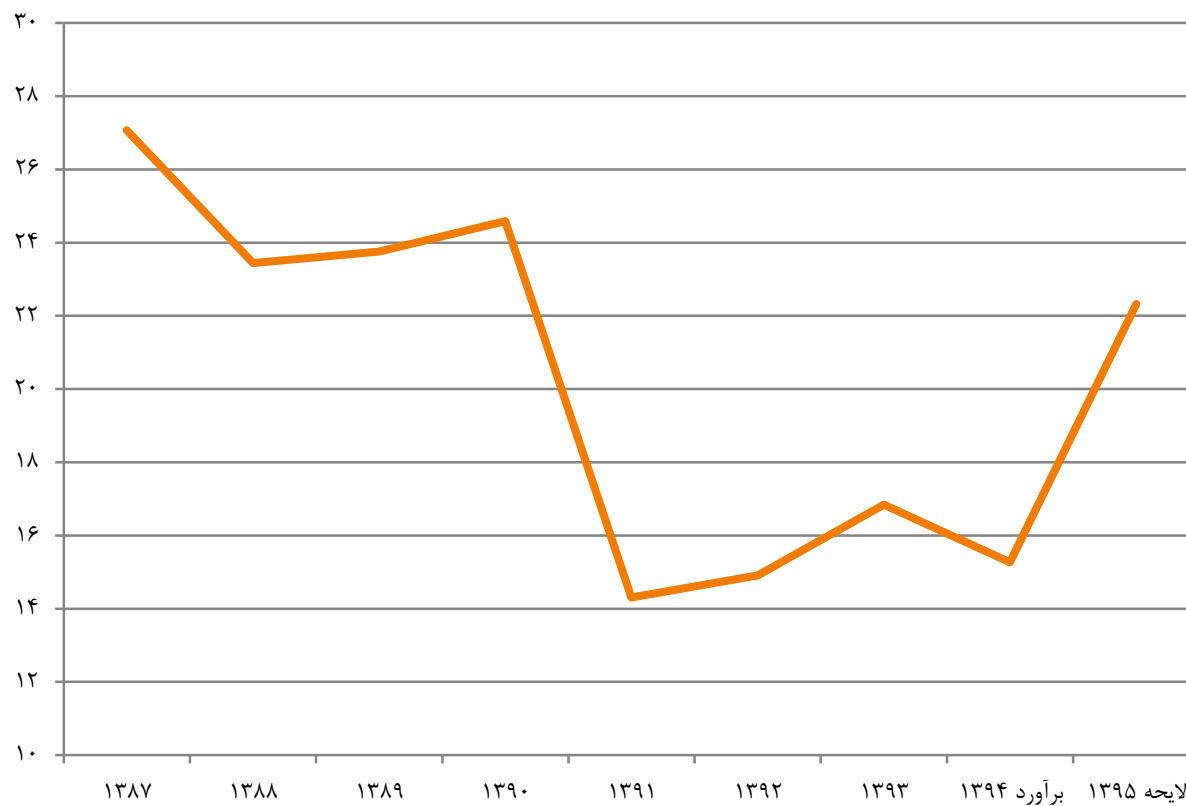
بودجه عمرانی:

اثر بودجه عمرانی بر سرمایه گذاری کل کشور (درصد)

بودجه عمرانی:

سهم بودجه عمرانی از کل مخارج عمومی دولت (درصد)

نفت در بودجه

نرخ دلار در بودجه ۹۴ = ۲۸,۵۰۰ ریال ، قیمت نفت در بودجه ۹۴ = ۵۳ دلار در هر بشکه

صادرات = ۱,۳۰۵ هزار بشکه در روز

قیمت نفت = ۴۸/۸ دلار در هر بشکه (متوسط سال ۲۰۱۵) ، صادرات = ۱,۴۷۸ هزار بشکه در روز (شش ماهه نخست ۱۳۹۴)

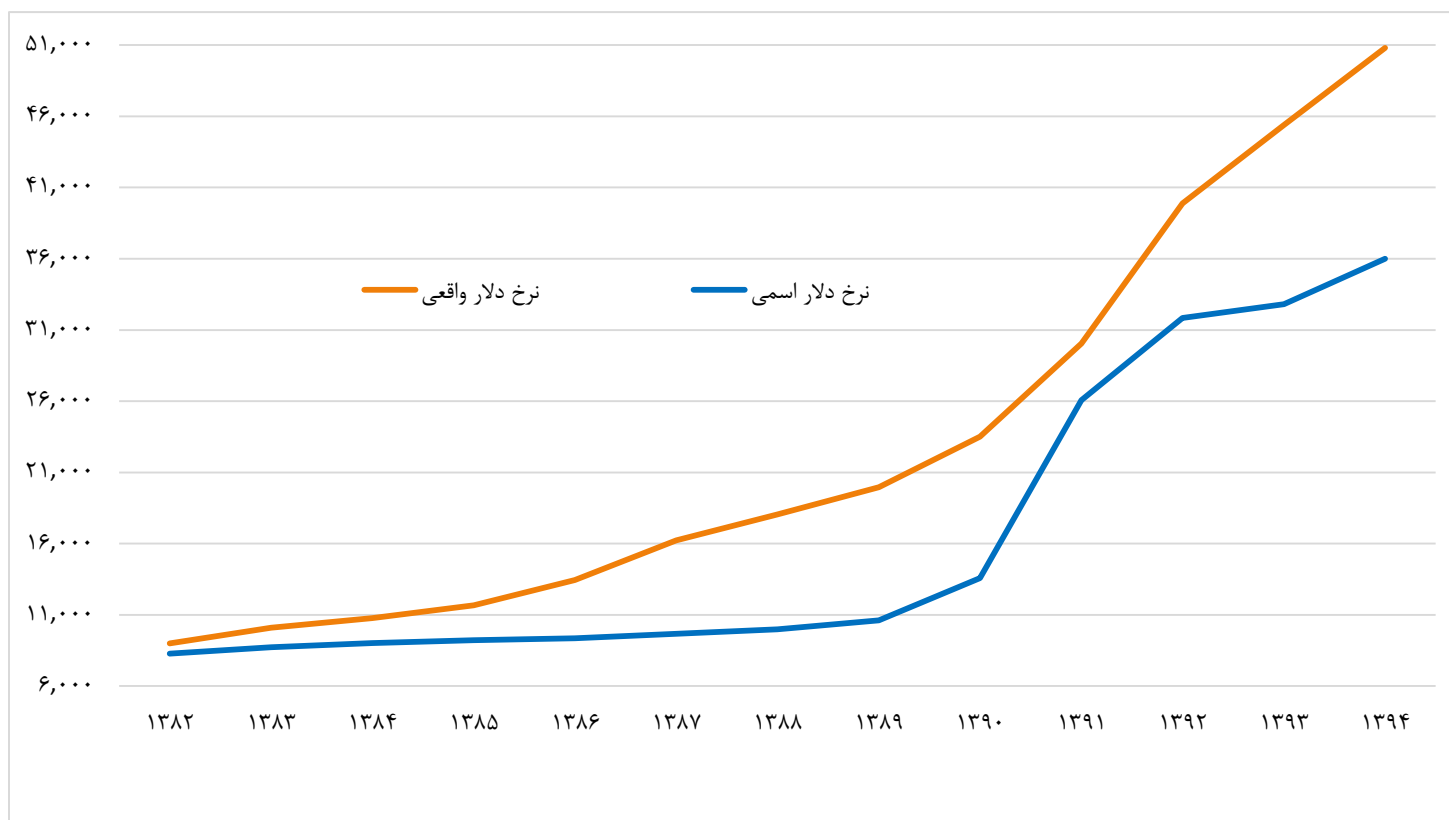
نرخ دلار در بودجه ۹۵ = ۲۹,۹۷۰ ریال ، قیمت نفت در بودجه ۹۵ = ۴۰ دلار در هر بشکه

صادرات = ۱,۵۶۵ هزار بشکه در روز

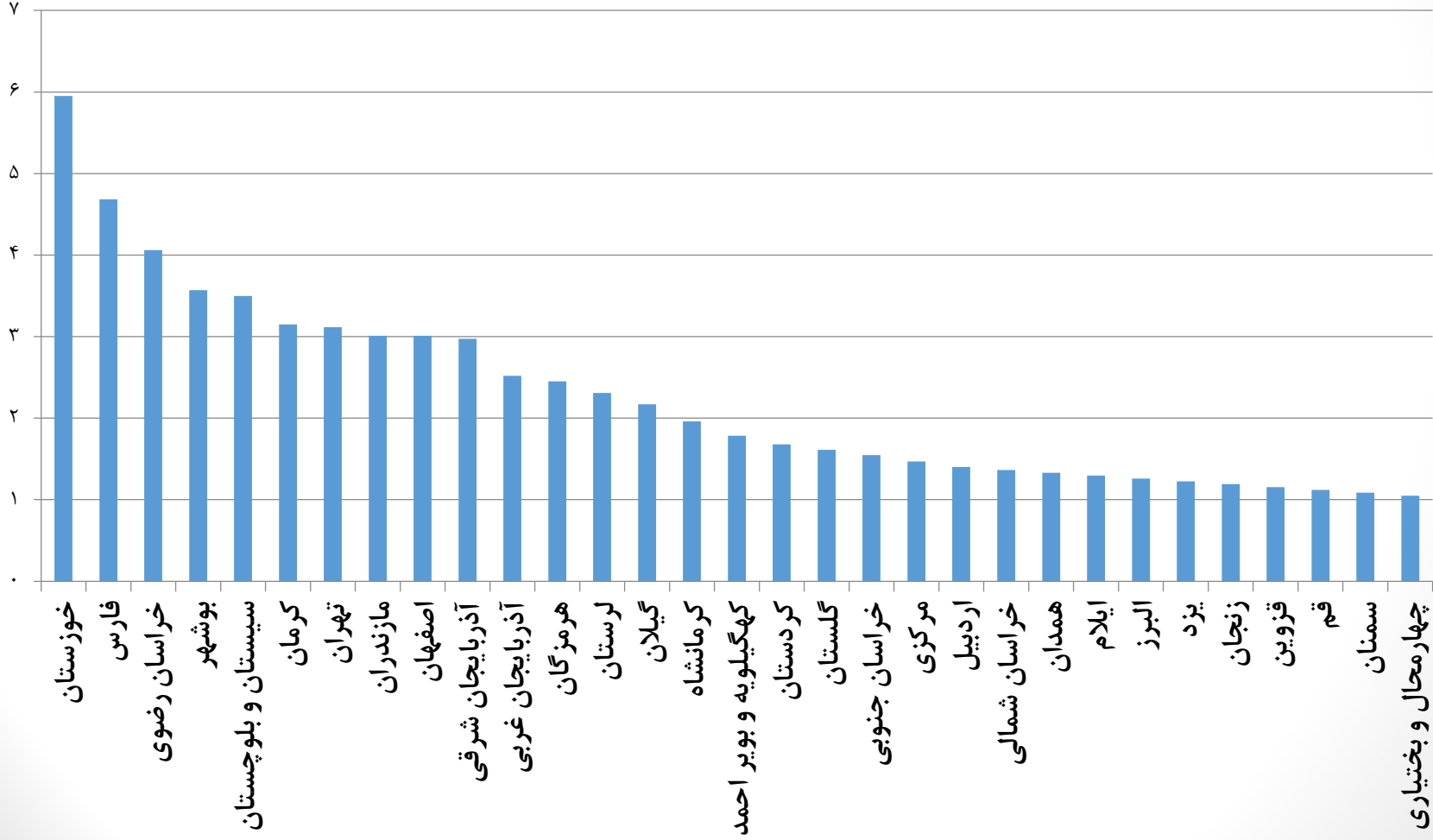
بودجه عمرانی:

نرخ دلار اسمی و واقعی (ریال_سال پایه ۱۳۸۱)

بودجه عمرانی:

سهم استان‌ها از بودجه عمرانی سال ۱۳۹۵ (هزار میلیارد ریال)

تراز مالی سال ۱۳۹۴ (هزار میلیارد ریال / درصد)

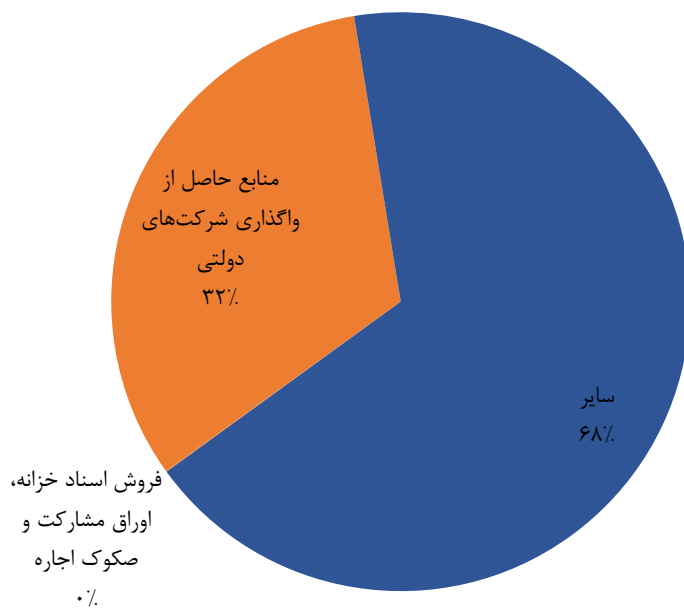
سقف اول قانون ۹۴	سقف دوم قانون ۹۴	رشد سقف اول قانون ۹۴ به ۹۳	لایحه ۱۳۹۵	رشد لایحه ۹۵ به سقف اول قانون ۹۴
۳۴۷/۰	۳۴۷/۰	۱۲/۲	۴۵۳/۲	۳۰/۶
۱۱۰/۰	۱۱۰/۰	۸۳/۳	۲۷۵/۰	۱۵۰/۰
۵۰/۰	۵۰/۰	۶۶/۷	۵۰/۰	۰/۰
۵۰/۰	۵۰/۰	۶۶/۷	۷۵/۰	۵۰/۰
۱۰/۰	۱۰/۰	-	۱۵۰/۰	۱۰۴۰۰/۰
۰/۱	۰/۱	-۹۶/۱	۰/۱	۰/۰
۳/۵	۳/۵	۳/۵	۲/۸	-۲۱/۸
۱۷۶/۰	۱۷۶/۰	-۲۳/۸	۱۶۰/۵	-۸/۸
۱۴۵/۰	۱۴۵/۰	۱۴/۲	۱۱۵/۰	-۲۰/۷
۳۱/۰	۳۱/۰	-۷۰/۲	۴۵/۵	۴۶/۸
۹/۷	۹/۷	۷/۵	۳/۹	-۶۰/۰
۴۲/۸	۴۲/۸	۸۹۱/۳	۶/۰	-۸۶/۰
۵/۰	۵/۰	-	۵/۰	۰/۰
۹۶/۳	۱۰۶/۷	-۵۱/۴	۱۰۵/۰	۹/۰
۶۱/۱	۷۰/۵	-۶۳/۳	۷۳/۴	۲۰/۱
۱۵/۹	۱۵/۹	۱۵/۳	۱۷/۵	۱۰/۵
۱/۱	۱/۱	-۳۵/۲	۰/۶	-۴۴/۹
۹/۶	۱۰/۴	۷۲/۱	۶/۳	-۳۴/۵
۸/۱	۸/۱	-۱۹/۴	۷/۲	-۱۰/۷
۰/۶	۰/۸	-۲۵/۵	۰/۰	-۱۰۰/۰
۲۵۰/۷	۲۴۰/۳	۱۲۵/۵	۳۴۸/۲	۴۰/۶

خالص دارایی‌های مالی

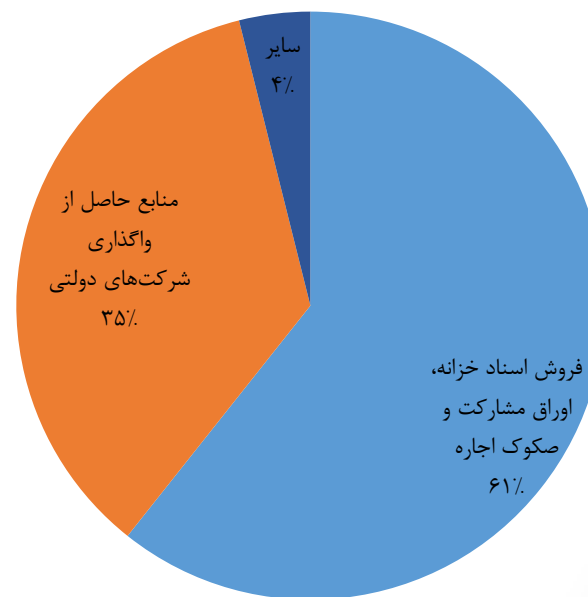
تراز مالی:

واگذاری دارایی‌های مالی

عملکرد شش ماهه نخست سال ۹۴

لایحه بودجه سال ۹۵

تراز مالی:

انتشار اوراق دولتی (هزار میلیارد تومان)

شرح	قانون بودجه ۹۲	میزان انتشار ۹۲	میزان فروش ۹۲	قانون بودجه ۹۳	میزان انتشار ۹۳	میزان فروش ۹۳	قانون بودجه ۹۴	میزان انتشار ۹۴	لایحه بودجه ۹۵
شرکت‌های تابعه و وابسته	۱۵/۰	؟	؟	۱۵/۰	؟	؟	۱۰/۰	؟	۱۰
طرح‌های انتفاعی دولت	۵/۰	۱/۰	۰/۰۵۸	۳/۰	۱/۵	۱/۶۹۵	۵/۰	۱/۰	۵
شهرداری‌ها	۸/۶	۰/۲۳	۰/۲۳	۷/۰	۱/۷۵		۷/۰	؟	۷
اسناد خزانه	۶/۰	۰/۰	۰/۰	۳/۰	۰/۲۵	۰/۲۵	۵/۰	۴/۰	۷/۵
صکوک اجاره	-	-	-	-	-	-	۱/۰	۰/۰	۱۵
اوقاف	۳/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۳	۰/۰	۰/۰	-	-	-
وزارت راه و شهرسازی	-	-	-	-	-	-	۱/۵	؟	-
وزارت نیرو	۱/۲	؟	؟	-	-	-	-	-	-
جمع کل	۳۸/۹	؟	؟	۲۸/۳	؟	؟	۲۹/۵	؟	۴۴/۵

با تشکر

واحد تحقیقات اقتصادی بانک خاورمیانه